

PŘIJATÉ TEXTY

P10_TA(2026)0039

Průběžná zpráva s ohledem na postup souhlasu v souvislosti s Dohodou o přidružení mezi EU a Andorrským knížectvím a Republikou San Marino

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 11. února 2026 o návrhu rozhodnutí Rady o uzavření jménem Evropské unie Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Andorrským knížectvím a mezi Evropskou unií a Republikou San Marino (COM(2024)0189 - 2024/0101R(NLE))

Evropský parlament,

- s ohledem na návrh rozhodnutí Rady (COM(2024)0189),
- s ohledem na návrh Dohody o přidružení mezi Evropskou unií a Andorrským knížectvím a Republikou San Marino,
- s ohledem na Dohodu ve formě výměny dopisů mezi Evropským hospodářským společenstvím a Andorrským knížectvím ze dne 28. června 1990¹,
- s ohledem na Dohodu o spolupráci a celní unii mezi Evropským hospodářským společenstvím a Republikou San Marino podepsanou v Bruselu dne 16. prosince 1991²,
- s ohledem na směrnice pro jednání ze dne 22. prosince 2014, které se týkají jednání o jedné nebo několika dohodách o přidružení mezi Evropskou unií a Andorrským knížectvím, Monackým knížectvím a Republikou San Marino;
- s ohledem na doporučení Evropského parlamentu Radě, Komisi a místopředsedkyni Komise, vysoké představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku ze dne 13. března 2019 týkající se dohody o přidružení mezi EU a Monakem, Andorrou a San

¹ Úř. věst. L 374, 31.12.1990, s. 14, ELI:
http://data.europa.eu/eli/agree_international/1990/680/oj.

² Úř. věst. L 84, 28.3.2002, s. 43, ELI:
http://data.europa.eu/eli/agree_international/2002/245/oj.

Marinem³,

- s ohledem na závěry Rady ze dne 21. června 2022 o homogenním rozšířeném vnitřním trhu a o vztazích EU se zeměmi západní Evropy, které nejsou členy EU, a Faerskými ostrovy,
 - s ohledem na závěry Rady ze dne 25. června 2024 o homogenním rozšířeném vnitřním trhu a o vztazích EU se zeměmi západní Evropy, které nejsou členy EU, a Faerskými ostrovy,
 - s ohledem na čl. 107 odst. 5 jednacího řádu,
 - s ohledem na stanoviska Hospodářského a měnového výboru a Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitelů,
 - s ohledem na průběžnou zprávu Výboru pro zahraniční věci (A10-0003/2026),
- A. vzhledem k tomu, že Andorra a San Marino jsou blízcí, podobně smýšlející partneři a sousedé, které spojují společné hodnoty, množství společných zájmů a úzké politické, hospodářské, zeměpisné, historické, kulturní, jazykové a mezilidské vazby; vzhledem k tomu, že Andorra a San Marino prokázaly velkou ochotu usilovat o užší politické, hospodářské a kulturní vztahy s EU;
- B. vzhledem k tomu, že San Marino a Andorra postupně posílily své vazby s EU prostřednictvím několika dvoustranných dohod, které tato navržená dohoda po vstupu v platnost nahradí;
- C. vzhledem k tomu, že Andorra a San Marino mají se svými příslušnými sousedními zeměmi dlouhodobé dvoustranné dohody, které se týkají témat společného zájmu, zohledňují zvláštní rysy a citlivé stránky Andorry a San Marina a odrážejí potřebu zachovat životaschopnost těchto států; vzhledem k tomu, že tyto zvláštní rysy a citlivé stránky uznalo i Parlamentní shromáždění Rady Evropy;
- D. vzhledem k tomu, že Andorra a San Marino jsou důležitými hospodářskými partnery EU jako celku, zejména členských států v jejich bezprostřední blízkosti, a poskytují pracovní příležitosti;
- E. vzhledem k tomu, že Andorra a San Marino již dlouho podporují politický postoj EU v OSN;
- F. vzhledem k tomu, že politické a hospodářské systémy v současnosti čelí hluboké nejistotě a že globální dodavatelské řetězce jsou stále roztržštěnější; vzhledem k tomu, že uzavírání dalších dohod o spolupráci a přidružení je tudíž důležitým krokem k podpoře silné, odolné a otevřené evropské ekonomiky;

³ Úř. věst. C 23, 21.1.2021, s. 159.

- G. vzhledem k tomu, že v roce 2015 zahájila EU jednání o dohodě o přidružení s Andorrou, Monakem a San Marinem s cílem podpořit prosperitu, stabilitu a užší spolupráci na základě společných hodnot;
- H. vzhledem k tomu, že Monako a EU se dne 14. září 2023 rozhodly tuto jednání přerušit;
- I. vzhledem k tomu, že Dohoda o přidružení mezi Evropskou unií a Andorrským knížectvím a Republikou San Marino (dále jen „dohoda o přidružení“) představuje významný krok k hlubší hospodářské a politické integraci těchto zemí s EU a má zásadní význam pro posílení politických a hospodářských vazeb mezi EU a Andorrou a San Marinem;
- J. vzhledem k tomu, že dohoda o přidružení sestává z rámcové dohody, sedmi rámcových protokolů, dvou protokolů přidružených států a 25 technických příloh ke každému protokolu přidruženého státu, které obsahují všechny právní akty EU spadající do oblasti působnosti dohody o přidružení; vzhledem k tomu, že rámcová dohoda vytváří soudržný, účinný a efektivní institucionální rámec k zajištění jednotnosti vnitřního trhu a právní jistoty pro hospodářské subjekty a občany;
- K. vzhledem k tomu, že Andorra dokázala dále zintenzívnit svůj přechod k diverzifikovanějšímu hospodářství; vzhledem k tomu, že tento dlouhodobý proces bude doprovázen problémy, a proto je třeba, aby při přechodu na diverzifikovanější hospodářství byla zajištěna náležitá ochrana andorrských pracovníků; vzhledem k tomu, že širší přístup na vnitřní trh podpoří hospodářský rozvoj z dlouhodobého hlediska a vytvoří v Andoře nové hospodářské příležitosti a pracovní místa;
- L. vzhledem k tomu, že spolehlivé mechanismy vymáhání zajišťují dodržování povinností vyplývajících z dohody o přidružení; vzhledem k tomu, že dohoda o přidružení rovněž poskytuje stranám možnost přijímat opatření na ochranu jejich zájmů, včetně kompenzačních opatření v případě nesprávného uplatňování; vzhledem k tomu, že je třeba vyslovit uznání Andoře za provedení důležitých reforem a postupné sladění s právními předpisy EU v oblasti finanční regulace; vzhledem k tomu, že při integraci segmentů trhu finančních služeb Andorry a San Marina by mělo být vždy zajištěno dodržování příslušných pravidel EU v oblasti finančního dohledu;
- M. vzhledem k tomu, že by měla být zajištěna transparentnost, výměna informací a daňová spolupráce mezi příslušnými orgány EU a orgány Andorry a San Marina;

Obecné připomínky k politickým vztahům

- 1. vyzdvihuje význam úzkých a pevných vztahů mezi EU a evropskými zeměmi, které nejsou členy EU, pro bezpečnost a prosperitu

evropského kontinentu ve světle současných geopolitických změn;

2. zdůrazňuje skutečnost, že Andorra a San Marino jsou blízcí, podobně smýšlející partneři a sousedé, kteří s EU sdílejí stejné demokratické hodnoty a množství společných zájmů, a že toto partnerství je založeno na úzkých politických, hospodářských, zeměpisných, historických, kulturních, jazykových a mezilidských vazbách a na několika dohodách o spolupráci a dvojstranných dohodách, které různé členské státy uzavřely s oběma těmito zeměmi;
3. vítá skutečnost, že Andorra a San Marino důrazně podporují multilateralismus a jsou pevnými obhájci zásady územní celistvosti a svrchovanosti států; oceňuje pokračující konstruktivní spolupráci s Andorrou a San Marinem na mnohostranné úrovni; upozorňuje zejména na zapojení a úsilí Andorry a San Marina v rámci OSN a Rady Evropy;
4. vítá příklon Andorry a San Marina ke společné zahraniční a bezpečnostní politice EU; podporuje skutečnost, že obě země jsou systematicky vyzývány, aby se formálně připojily k prohlášením o společné zahraniční a bezpečnostní politice, která jménem EU činí vysoká představitelka Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, a k omezujícím opatřením EU;
5. oceňuje konzistentní postoje Andorry a San Marina, vyjádřené hlasováním ve Valném shromáždění OSN, k neoprávněné, nevyprovokované a protiprávní válečné agresi, kterou vede Rusko proti Ukrajině; velmi vítá, že Andorra a San Marino provádějí omezující opatření vůči Rusku a poskytují humanitární pomoc Ukrajině; zdůrazňuje, že omezující opatření vůči Rusku je naléhavě nutné dále posílit; hluboce oceňuje snahu Andorry a San Marina přijímat ukrajinské uprchlíky navzdory malé rozloze jejich území;
6. vítá účast Andorry a San Marina na zasedáních Evropského politického společenství a trvá na tom, aby byly na budoucí zasedání systematicky zvány;

Obecné připomínky k dohodě o přidružení

7. vítá uzavření dohody o přidružení jako důležitý krok k výraznému posílení vzájemně výhodného politického a hospodářského partnerství a nahrazení stávající celní unie mezi EU a oběma těmito zeměmi;
8. trvá na tom, že dohoda o přidružení by měla být zachována jako výlučná dohoda EU, neboť by to umožnilo její rychlý vstup v platnost prostřednictvím koordinovaného ratifikačního postupu; zdůrazňuje, že se jedná o nejkomplexnější dohodu o přidružení, jakou kdy EU uzavřela se třetí zemí;
9. zdůrazňuje, že celní dohoda s Andorrou z roku 1990 a dohoda

o spolupráci a celní unii se San Marinem z roku 1991 posílily ekonomiky těchto zemí; domnívá se, že nová dohoda o přidružení má potenciál jejich hospodářský rozvoj ještě více podpořit, a to zejména díky tomu, že odstraňuje překážky bránící přeshraniční hospodářské činnosti;

10. s uspokojením konstatuje, že tato komplexní dohoda o přidružení odráží řadu doporučení, která Parlament pro jednání o dohodě vydal, a je v souladu se směrnicemi pro jednání, které Rada přijala v prosinci 2014;
11. vítá skutečnost, že dohoda o přidružení v souladu s tím, co požadoval Parlament ve svém doporučení z roku 2019, zohledňuje specifické výzvy, kterým obě tyto země čelí v důsledku svých malých územních rozměrů a malého počtu obyvatel; konstatuje, že to zabrání tomu, aby oba státy musely podstatně zvýšit svou správní kapacitu, a předejde tak negativním dopadům na dostupné rozpočtové zdroje a veřejné mínění;
12. vyzývá Komisi, aby průběžně sledovala přijímání a provádění *acquis* spadajícího do oblasti působnosti dohody o přidružení s ohledem na příslušné rozměry a zdroje obou států a aby jim poskytla nezbytnou institucionální a politickou podporu; požaduje, aby byl na evropské úrovni vytvořen přiměřený mechanismus pro sledování a dohled s cílem předcházet omezování hospodářské soutěže na vnitřním trhu a jejím deformacím a případně zajistit nápravu;
13. připomíná, že dohoda o přidružení by měla rovněž podporovat hospodářskou integraci a soudržnost EU a přidružených zemí; zdůrazňuje, že je důležité podporovat sbližování Andorrry, San Marina a členských států EU z hlediska hospodářského rozvoje, úrovně zaměstnanosti a příjmu;
14. připomíná, že také Monacké knížectví se stejně jako Andorra a San Marino od roku 2015 oficiálně účastnilo jednání o dohodě o přidružení s EU; bere na vědomí pozastavení jednání s Monakem; považuje za žádoucí, aby se po splnění všech nezbytných podmínek jednání s Monakem obnovila, neboť je pro EU i nadále blízkým a podobně smýšlejícím partnerem; konstatuje, že pro Monako jsou dveře i nadále otevřené a může se připojit k dohodě o přidružení s Andorrou a San Marinem;

Přístup na vnitřní trh

15. vítá skutečnost, že dohoda o přidružení umožňuje Andoře a San Marinu účastnit se vnitřního trhu EU, což je oboustranně výhodné pro podniky, zejména malé a střední podniky, investory, spotřebitele a občany na obou stranách, a přináší to nové a hmatatelné příležitosti za rovných podmínek hospodářské soutěže a stejných pravidel; zdůrazňuje, že jejich přístup na vnitřní trh bude srovnatelný s přístupem Islandu, Lichtenštejnska a Norska v rámci Dohody

o Evropském hospodářském prostoru;

16. zdůrazňuje, že účast na vnitřním trhu EU je pro hospodářství Andorrry a San Marina transformativní příležitostí, která výrazně zvýší jejich hospodářský potenciál díky odstranění stávajících překážek přeshraniční hospodářské činnosti, včetně necelních překážek, a podpoře růstu nad rámec současné celní unie;
17. upozorňuje na nedělitelnost čtyř svobod a nutnost zachovat rovné podmínky na vnitřním trhu ve prospěch všech; konstatuje, že účast na vnitřním trhu je naprosto podmíněná důsledným dodržováním jeho komplexního souboru pravidel a zásad;
18. vyzývá k usnadnění volného pohybu zboží a služeb mezi Andorrou, San Marinem a členskými státy EU, aby se posílila hospodářská integrace a propojenost; zdůrazňuje, že sladění regulačních a právních rámců se standardy EU snižuje byrokratické překážky, posiluje přeshraniční spolupráci a podporuje propojenější a dynamičtější hospodářské prostředí; zdůrazňuje, že neomezený pohyb v rámci EU prohlubuje sociální a hospodářskou integraci ve prospěch občanů a podniků Andorrry a San Marina;
19. zdůrazňuje význam volného pohybu osob pro občany EU, Andorrry a San Marina; vítá skutečnost, že zásada EU týkající se zákazu diskriminace na základě státní příslušnosti se vztahuje i na Andorru a San Marino; bere na vědomí několik úprav v oblasti volného pohybu osob, jako jsou kvantitativní omezení týkající se některých druhů pobytu, jejichž cílem je zachovat socioekonomické začlenění občanů San Marina a Andorrry; zdůrazňuje, že svoboda usazování je základním nástrojem pro využívání hospodářského a podnikatelského potenciálu Andorrry a San Marina v kontextu vnitřního trhu; zdůrazňuje, že Smlouva o fungování Evropské unie členským státům umožňuje omezit svobodu pohybu pracovníků z důvodu veřejného pořádku, veřejné bezpečnosti nebo ochrany veřejného zdraví;
20. poznamenává, že dohoda o přidružení bude prováděna postupně, jelikož umožňuje postupný přístup na vnitřní trh EU s finančními službami po dobu maximálně 15 let, přičemž přidružené státy se mohou rozhodnout, že nebudou usilovat o přístup do všech segmentů trhu současně;
21. zdůrazňuje skutečnost, že přístup na jednotný trh EU s finančními službami závisí na komplexním hodnocení plného a účinného provádění *acquis* EU pro finanční sektor, včetně přísného dodržování právních předpisů proti praní peněz, a na odolnosti regulačních a dohledových rámců přidružených států; konstatuje, že evropské orgány dohledu budou hrát v procesu auditu ústřední úlohu; zdůrazňuje, že přístup na trh vyžaduje, aby Komise přijala kladné doporučení potvrzující, že byly splněny všechny nezbytné podmínky stanovené v příslušném protokolu; vítá dodatečné záruky obsažené

v protokolu přidruženého státu týkající se finančních služeb; zdůrazňuje skutečnost, že v případech, kdy regulační nebo dohledové rámce přidruženého státu vykazují nedostatky, má EU možnost pozastavit přístup na trh; vyzývá Komisi a evropské orgány dohledu, aby před udělením přístupu na trh s finančními službami důkladně prověřily přijetí a dodržování příslušného souboru *acquis* a aby průběžně monitorovaly dodržování regulačních a dohledových rámců stanovených v protokolu 3 o finančních službách;

22. vyzývá Komisi, aby bedlivě sledovala prosazování právních předpisů proti praní peněz v Andoře a San Marinu s cílem zajistit, aby tyto země dodržovaly normy EU v klíkových oblastech, jako je skutečné vlastnictví, regulace kryptoaktiv a hotovostní limity; zdůrazňuje, že by Komise ve spolupráci s evropskými orgány dohledu a před uplynutím patnáctiletého období měla provést hodnocení v souladu s protokolem 3 o finančních službách; naléhavě vyzývá Andorru a San Marino, aby plně uplatňovaly cílené finanční sankce EU a spolupracovaly s EU na jejich provádění;
23. zdůrazňuje, že je třeba přísně dohlížet na finanční činnosti obou přidružených států s cílem chránit zásady volné a spravedlivé hospodářské soutěže na vnitřním trhu EU i drobné investory; zdůrazňuje, že by to mělo zahrnovat sdílené mechanismy podpory a pomoci ze strany členských států, a vítá skutečnost, že tato základní priorita zaměřená na silný dohled je již zakotvena v dohodě o přidružení, aby tak byla zajištěna integrita a transparentnost vnitřního trhu EU; vítá v této souvislosti závazek uzavřít memorandum o porozumění týkající se spolupráce v oblasti dohledu a výměny informací mezi přidruženými státy a evropskými orgány dohledu;
24. připomíná, že Andorra a San Marino si historicky zachovávají významné finanční sektory, což někdy vyvolává obavy ohledně transparentnosti a daňové spolupráce; konstatuje, že dohoda o přidružení zahrnuje ustanovení k uplatňování zásad řádné správy v daňových záležitostech včetně stávajících mezinárodních standardů v oblasti transparentnosti a výměny informací, spravedlivého zdanění a minimálních standardů, jež mají působit proti erozi základu daně a přesouvání zisku; vítá aktualizované dohody o daňové spolupráci a transparentnosti s Andorrou a San Marinem; zdůrazňuje význam účinného provádění a prosazování těchto ustanovení s cílem zlepšit mezinárodní daňovou spolupráci a výměnu informací, zajistit rovné podmínky a ochránit základ daně; konstatuje, že je zásadní, aby Andorra a San Marino plně dostály svým mezinárodním závazkům, zejména závazkům dohodnutým v rámci Organizace pro hospodářskou spolupráci a rozvoj a závazkům stanoveným v právních

předpisech EU, jako je směrnice o správní spolupráci v oblasti daní⁴ a právní předpisy proti praní peněz;

25. bere na vědomí přechodná období v oblastech, jako jsou telekomunikace, doprava a energetika; domnívá se, že dohoda o přidružení by měla obsahovat ustanovení o průběžném monitorování ve všech těchto oblastech, aby bylo během příslušných přechodných období zajištěno postupné a důsledné sbližování s *acquis* EU;
26. považuje za důležité, aby Andorre a San Marinu byla také vzhledem k jejich omezeným administrativním zdrojům nabídnuta administrativní a technická pomoc s cílem podpořit rychlé sladění se stávajícím *acquis* EU a dynamické sbližování právních předpisů a účinné provádění a prosazování dohody o přidružení; vybízí Andorru a San Marino, aby se proaktivně zapojily do tohoto procesu, neboť sladění právních předpisů zvyšuje transparentnost, podporuje hospodářskou soutěž a zlepšuje efektivitu podnikání, což v konečném důsledku posiluje integraci trhu; dále zdůrazňuje, že je důležité poskytovat asistenci místním správám komunit sousedících s přidruženými zeměmi, aby bylo možné plně využít potenciálních hospodářských přínosů dohody o přidružení;
27. zdůrazňuje, že je důležité, aby požadavky týkající se poskytování statistických údajů podle dohody o přidružení byly přizpůsobeny velikosti Andorry a San Marina;
28. vítá vytvoření mechanismu řešení sporů, v jehož rámci bude Soudní dvůr Evropské unie rozhodcem sporů týkajících se výkladu a uplatňování dohody o přidružení, čímž se zajistí soudržnost vnitřního trhu;

Spolupráce nad rámec čtyř svobod

29. vítá skutečnost, že dohoda o přidružení má potenciál posílit spolupráci v celé řadě oblastí společného politického zájmu, jako je výzkum a vývoj, životní prostředí a opatření v oblasti klimatu, vzdělávání, kultura, ochrana spotřebitelů, civilní ochrana a veřejné zdraví;
30. konstatuje, že provádění těchto politik spolu se sladěním s vnitřním trhem podpoří hlubší integraci s EU, posílí udržitelný růst a bude pro spotřebitele v Andorre a San Marinu přínosem;
31. zdůrazňuje, že dohoda o přidružení by měla být prostředkem k prohloubení přeshraniční spolupráce a měla by partnerům z Andorry a San Marina poskytnout přístup k finančním prostředkům

⁴ Směrnice Rady 2011/16/EU ze dne 15. února 2011 o správní spolupráci v oblasti daní a o zrušení směrnice 77/799/ÉHS (Úř. věst. L 64, 11.3.2011, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/16/oj>).

Interreg dostupným v těchto oblastech, jež poskytuje Evropský fond pro regionální rozvoj; vyzdvihuje skutečnost, že přístup k fondům EU by mohl dále podpořit inovace a růst v Andoře a San Marinu;

32. klade velký důraz na udržitelnost a přechod k zelené ekonomice; vítá opatření obsažená v dohodě o přidružení, která Andorru a San Marino vybízí, aby dosáhly souladu se závazky EU v oblasti změny klimatu, energie z obnovitelných zdrojů a oběhového hospodářství; zdůrazňuje prvořadý význam udržení a ochrany úrovně zaměstnanosti;
33. vybízí k rozvoji užších vazeb s Andorrou a San Marinem také v oblasti spravedlnosti a vnitřních věcí, zejména s ohledem na boj proti organizované trestné činnosti, terorismu a dalším přeshraničním hrozbám; domnívá se, že užší spolupráce s Eurojustem a Europolem by byla prospěšná pro všechny strany;
34. zdůrazňuje význam úzké spolupráce mezi EU a Andorrou a San Marinem v době zdravotních krizí, který se projevil během pandemie onemocnění COVID-19, kdy byl unijní systém digitálních očkovacích certifikátů usnadňujících přeshraniční cestování rozšířen i na Andorru a San Marino a Andorra a San Marino byly přizvány k účasti ve Výboru EU pro zdravotní bezpečnost; navrhuje zhodnotit získané zkušenosti;

Parlamentní rozměr

35. vítá skutečnost, že byl zřízen Parlamentní výbor pro přidružení jako pilíř politického dialogu s Andorrou a San Marinem;
36. vyzývá k posílení parlamentní spolupráce s Andorrou a San Marinem; považuje za důležité, aby byl Parlamentní výbor pro přidružení informován o jednáních a rozhodnutích Smíšeného výboru EU–Andorra a Smíšeného výboru EU–San Marino; je toho názoru, že Parlamentní výbor pro přidružení by mohl oběma smíšeným výborům předkládat doporučení ohledně provádění dohody o přidružení;

Zapojení zúčastněných stran a občanů

37. vyzývá k významnému zapojení Poradního výboru pro přidružení hospodářských a sociálních partnerů do sledování provádění dohody o přidružení;
38. vyzývá evropské orgány dohledu, aby Parlament informovaly o uplatňování protokolu o finančních službách, který upravuje spolehlivost regulačních a dohledových rámců ve finančních sektorech Andorrry a San Marina;
39. oceňuje snahu Andorrry a San Marina informovat o výhodách a povinnostech vyplývajících z dohody o přidružení; klade důraz na to, že orgány Andorrry a San Marina musí občanům poskytovat

transparentní a přístupné informace o obsahu dohody o přidružení, jejích účincích a regulačních důsledcích, a to i prostřednictvím srozumitelných nástrojů; vybízí k průběžné transparentnosti s cílem zajistit informovanost veřejnosti;

◦

◦ ◦

40. pověřuje svou předsedkyni, aby předala toto usnesení Radě, Komisi, místopředsedkyni Komise, vysoké představitele Unie pro zahraniční věci a bezpečnostní politiku, vládám a parlamentům členských států, Andorrskému knížectví a Republice San Marino.